



# מוֹטִיב

על שם ליאורה דיין

ירחון בנושא שירה וספרות עברית

גיליון 30 | ינואר 2018, טבת ה'תשע"ח

# משלנשה יוצא

# 30

יוסיפיה פורת  
נורית צדרבוים  
גילת קול  
ענת קון-אמן  
אביטל קשת  
דן רומנובסקי  
איריס ש'  
ויקי שטמר  
ריקי שם-טוב  
יהודית שרייבר

עדי וקנין  
יעקב זנדמן  
מרב לונדונר  
נועה לקס  
אילנה מושכל  
חגית מנדרובסקי  
דויד מנשה  
גל משיח  
עמית נגלר  
חיים ספטי

איטי  
רבקה אלמן  
ורדה אליעזר  
פזית אלעזר  
עדנה אפק  
הודי ארגוב  
גיא ארש לויאן  
עודד בן-דורי  
רחל היימן  
ציפי הראל

# גיליון 30 מתחיל...

אנו שמחים לפרסם את גיליון 30 של מוטיב.

לרגל הגיליון השלושים של מוטיב בחר כל אחד מהעורכים עשר יצירות מתוך 29 הגיליונות של מוטיב עד כה. שלושה עורכים, כל אחד עשר יצירות. ומשלושה יוצא... 30. שלושים יצירות בגיליון חגיגי זה.

בהזדמנות זו אנו מבקשים גם להודות לכם על האמון שאתם נותנים בנו שוב ושוב ועל כל האהדה שאנחנו מקבלים מכם. זה לא מובן מאליו בעבורנו.

השמחה תמיד מהולה בעצב ולכן הרשו לנו לצטט את שירו של יאיר בן־חור "יום השחרור" שנכתב לזכר אחיינו רון, שהלך לעולמו בטרם עת והוא בן שלושים בלבד:

שְׁלוֹשִׁים שָׁנָה  
לֹא צָרִיךְ יוֹתֵר מְזָה  
שְׁלוֹשִׁים שָׁנָה  
וְזֶהוּ.  
כֵּן הֶחֱלַט  
כֵּן קָבַע  
גָּזַר הַדִּין שֶׁל בֵּית הַמִּשְׁפָּט  
וְאֵין עוֹרֵרִין.

שְׁלוֹשִׁים שָׁנוֹת חַיִּים  
שְׁלוֹשִׁים שָׁנִים בְּכֹל  
רְסִיטֵי תִקְוָה בְּעֶרְב.  
שְׁלוֹשִׁים שָׁנוֹת סָבַל  
פְּחַד אִמָּה לְהִיּוֹת  
נֶפֶשׁ קְשׁוּיָה בְּחֶבֶל  
פְּחַד אִמָּה לְחַיּוֹת.

וְהִנֵּה  
יוֹם הַשְּׁחָרוֹר הַגִּיעַ  
אֲשֶׁר צָרוּף  
סוּף־סוּף חֶפֶשׁ  
חֶפֶשׁ אֲמַתִּי וּמְזַקֵּק.

ליאורה דיין ז"ל  
הייתה אוהבת אדם.  
אהבתה הגדולה ביותר הייתה למילה  
הכתובה ולקריאת ספרות ושירה,  
ואותם קראה עד סוף ימיה.

ירחון "מוטיב" נוסד לזכרה  
ונושא את שמה.



ירחון "מוטיב" הוא כתב עת מקוון לעת עתה המתפרסם אחת לחודש. כל גיליון יעסוק בנושא שהמערכת תבחר, ויפורסמו בו עשר יצירות. העבודה בירחון מתבצעת בהתנדבות מלאה, אי לכך אין לצפות לתגמול כספי כלשהו על פרסום יצירות, לרבות לא לתגמולים כלשהם; בשליחת יצירה לפרסום מאשר היוצר את אפשרות פרסומה בירחון, ולא יהיו ליוצר השגות או טענות באשר לפרסום או לאי־פרסום יצירתו בירחון.

קריאה מהנה,  
אלירן דיין, יאיר בן־חור, רובי גורדון

# שכנים

## רחל היימן



מתוך גיליון 25  
בנושא אדם וחיה

השכן שלנו קרא לכלב שלו אלוהים. לא ידענו איך לאכול את זה. מישהו אמר: "תעזבו אותו, סתם אידיוט שמחפש תשומת לב". מישהו אחר קבע שצריך לבוא לבן זונה בלילה ולתלות לו את הכלב. השכן עם המשקפיים צחק ואמר: "ככה עוד פעם יגידו שהרגנו את אלוהים", אבל אף אחד לא הבין את הבדיחה, גם לא אימא שלי שלקחה את העניין די ברצינות, כי יש דברים שאסור לעשות מהם צחוק, למשל שמות.

השכן הזה שלנו הוא ללא ספק יהודי. כך שזה לא היה סכסוך דתי, אלא סכסוך שכנים פנימי. השכן, שפעם עבד בטלוויזיה, סיפר על סרט שמישהי עשתה וקראו בו לכלבה שואה ובאחת הסצנות הבעלים של הכלבה ליטפה אותה ואמרה לה: "שואה טובה, שואה טובה". הוא סיפר שהיה רעש במדינה והכריחו את הבמאית לשנות את השם.

השכנה מהקוטג' ממול אמרה שזה לא ייתכן, שיש כאן ילדים ואי אפשר לעבור על זה לסדר היום. בעלה אמר שפעם אחת הוא ראה את המנוול עומד בשטח הציבורי ומתכופף לפרח שבדיוק שתלו שם הגננים של העירייה ומתכוון להוציא אותו עם הפקעת. כזה חרא בן אדם.

מישהו נזכר אילו בעיות הוא עשה כשהחליטו לשפץ את החניה. אחר הזכיר את התמ"א 38. אני אמרתי שזה לא קשור. אימא הסתכלה בי כאילו אמרתי איזו שטות.

"הכלב", אמרתי, "מה קשור הכלב לתמ"א?"  
"זאת פרובוקציה", אמר השכן עם המשקפיים, "הוא מחכה לראות מה נעשה".

ככה עמדנו למטה ושמענו את השכן צועק: "ארצה אלוהים! ארצה!"

כל בוקר אני שומע את אלוהים בוכה. הם משאירים אותו לבדו בבית והולכים. אחר כך הם חוזרים והוא שמח, אבל אז הם רבים ואני שומע את הצעקות שלהם. הם רבים על דברים לא חשובים כמו "אמרתי לך להוריד את הרגליים המסריחות שלך מהספה" או "למה לא תיקנת את המנורה?" או "תגיד לי את האמת, אתה משקר!" ועל דברים חשובים כמו ביבי ובוז'י.

אני שוכב על המיטה וחושב אם הקיר בינינו יום אחד ייפול ואני אכנס להם לתוך הצעקות והם לא ידעו מה לעשות אתי. ואולי אני צריך לעשות משהו עם החיים שלי, כמו שאימא אומרת. ללכת ללמוד איזה מקצוע, למצוא איזו בחורה, להרוויח כסף, להביא ילדים.

"אלוהים!" האישה צועקת.

השכן שפעם עבד בטלוויזיה הזמין עיתונאית. בעל הכלב סירב לפתוח את הדלת. אימא שלי הסבירה לכתבת שאנחנו חייבים לכבד את הרגשות של הזולת ואפילו שזו בפירוש שכונה חילונית יש לנו כבוד למסורת.

בסוף לא שידרו את הכתבה. מישהו אמר שעד שלא יהיה כאן רצח זה לא מעניין את התקשורת. השכנה מהקוטג' פנתה לצער בעלי חיים שאמרו לה, שהם לא מטפלים בענייני שמות ומכיוון שאין כאן התעללות בכלב הם לא יתערבו.

"לקרוא לכלב אלוהים זו לא התעללות?" התפלאה השכנה באוזני אמי, ושתיהן צילמו את השכנה יוצאת לטיול עם אלוהים ואוספת את החרא שלו בשקית ניילון כדי שלאף אחד לא תהיה סיבה לבוא אליה בטענות.

בלילה אלוהים ישן. גם השכן והשכנה ושני הילדים שלהם נרדמו כנראה חזק או שמישהו שם להם חומר הרדמה במזגן, כי אף אחד לא שמע את הגנבים שנכנסו לבית והוציאו משם תכשיטים וכסף ועוד כל מיני דברים שהיו אמורים להתחלק על פי הסכם הממון שנחתם ביניהם.

כשהתעוררו חטף אלוהים צעקות. "איפה היית?" צעקה האישה, "אלוהים, בשביל מה הבאנו אותך?" צעק הגבר. והילדים סתם בכו. אימא שלי רק אמרה שזה בלתי נסבל.

כולם עמדו בחצר למטה וכעסו על המשטרה שלא עושה כלום לתפוס את הגנבים, והציעו הצעות כמו להקים משטרת שכונות ולהסתובב בלילות ולתפוס את הבני זונות האלה שאפילו כלבים כבר לא מפחידים אותם. רק אני שכבתי על המיטה והקשבתי לבכי של אלוהים.



# משיח

## מרב לונדונר

מתוך גיליון 24  
בנושא יום בחיים

היום ראיתי את המשיח נוסע על אופניים ומחלק עלונים. הוא לא ראה אותי, המשיח. הוא רכב על אופניים ישנים, אווז בכידון, שומר על עצמו בקושי שלא ליפול, תיק צד חום גדול ועמוס בפליירים סוחב אותו למטה. לא היה שם שום שלט שאמר שאלה "האופניים של המשיח", ובכל זאת ידעתי שזה הוא. הוא לא נראה כמו שחשבת, היו לו עיניים חומות מצומצמות כאלה, זיפים ותיקים. היה לו פה סדוק ויבש, כמעט יחידה נפרדת משאר הפנים. הוא היה שזוף ושחום, המשיח, אולי לפני שהגיע לכאן הוא היה באיזו מדינה טרופית כזו עם שייקים של אננס טרי וחופים בצבע תכלת. ניגשתי לקחת עלון אחד, המשיח אפילו לא הפנה את מבטו, הוא חילק אותם לחולפים והעוברים בלי לומר מילה, בלי להסתכל בעיניים.

על גב העלונים היה כתוב "אוי, אוי, אוי" באותיות שחורות וגדולות. נזכרתי בשיר ששמעתי פעם באיזו חתונה שהלך יותר בכיוון של "איי, איי, איי, מלך המשיח". סובבתי את העלון הצהוב; האותיות השחורות המשיכו לצעוק: "למשיח נשבר הזין. תגאלו את עצמכם".

האמת שנפלט לי גיחוך. למה חיכינו? שאלתי את עצמי באוויר הדחוק. למשיח עייף וכהה שעורו השזוף חרוך מגאולות נכזבות? אז גם למשיח יש דאגות משלו, אולי הוא בכלל לא הגיע לכאן משום מדינה טרופית, אולי הוא היה קודם במקום חשוך, שבו ילדים חולים ובטניהם צפודות. אולי הוא ניסה להציל אדמה יבשה אחת שכבר הרבה זמן לא ראתה מים ואולי סתם הכול נמאס עליו.

אני מסתכלת בו עכשיו. הוא נעצר ליד ברזיית מים שילדים לכלכו בבוע, שותה מים. הטיפות נלכדות בזיפיו, אופני המשיח שלו מוטלים לצדו. הוא צנום וצר, עם כל עלון שחילק הפך לדקיק יותר ויותר, נפטר לאט ובביטחון ממנות קצובות של אחריות.

רציתי לגשת אליו, למשיח, לשאול אותו למה ויתר, למה נשבר עד שהחליט לעזוב? הסתכלתי בו שוב, הוא ניגש לחתולת רחוב שצלעה לעברו אחרי עוד אחד מקרבות ההישרדות שלה. ראיתי שגם היא זיהתה אותו מיד, הוא ליטף אותה, הסתכל בה בעיניו המצומצמות, התכופף אליה ונתן לה לשתות מים מכפות ידיו הגדולות. לקחתי את העלון הצהוב והעפתי אותו לאוויר.

לא ניגשתי בסוף למשיח. אולי יש סוף. אולי הגענו.

# גולדה

## עמית נגלר

מתוך גיליון 9  
בנושא פרדות

קניתי לילדים זברה. מיני זברה. זברת פוני כזאת. אין לנו בית פרטי והילדים לחצו שהם רוצים חיית בית. אז אחרי אפיקומן אחד וארבעה ימי הולדת, נשברתי. התנאי היחיד שלי היה שאני בוחר את החיה. נסעתי למושב ברמת הגולן. חבר של חבר מהמילואים המליץ. יש שם חווה של זברות פוני. זה גם ממש התאים לאופי שלי: שחור-לבן. או שמביאים את החיה שאני רוצה או שלא מביאים אף חיה.

תאמינו לי, אין כמו זברת פוני. הפרווה שלה לא נושרת, היא לא משמיעה קולות. שקטה. הכי שקטה. זברת פוני גם לא אוכלת שום דבר שבמשפחה שלנו לא אוכלים. בשבת הראשונה נתנו לה את הקוסקוס של חמותי, והיא טרפה את זה כמו כלום.

בהתחלה לילדים היה קשה. הם לא ידעו מה לעשות אֶתה ואין משחקים אֶתה. אבל... מה אני אגיד לכם, אין כמו זברת פוני! אתה מטייל אֶתה בערב בפארק והכלבים לא מעזים להתקרב אליך. אין מעבר חציה אחד שאני עובר בלי שאיזה נהג יצפור ויצעק לעברי, "אין זה ללכת עם מעבר חציה?"

הילדים אמרו שחייבים לתת לה שם, אבל לא הצלחנו להחליט. אין קוראים לזברת פוני? הילדה הקטנה הציעה לקרוא לה שלגייה, והגדול שלי רצה לקרוא לה זָבְרִי. טוב, הוא מעולם לא קיבל באמת את זה שהיא תגור אֶתוּ בחדר. ירדתי לתיבת הדואר להביא את העיתון, והשליח של הפיצה הגיע בדיוק למשפחת חזנצ'יק.

"יש לך רעיון לָשֵׁם לזברת פוני?" שאלתי בהיסוס־מה. השליח בהה בי, חשב קצת ואמר שאין לו שום רעיון. הוא הוסיף ואמר שהוא יודע שיש כאלה שקוראים לחיית המחמד שלהם על שם החברה הראשונה או הבחורה הראשונה שזרקה אותם. מעין תיקון.

בפסח האחרון נסענו כולנו לקבור את גולדה. זה לא היה קל. לך תכניס זברת פוני לתא המטען של מיצובישי שנת '94, אפילו שהיא סטיישן.

הגדול שלי עשה טובה שבכלל הצטרף. הוא אמר שלולא שילבנו טיול ג'יפים הוא לא היה בא. לפחות הצלחתי לחנך אותו לטיפה של כָּנוּת. אחר כך הוא נרדם, לא לפני שביקש שנעיר אותו כשהכול יסתיים. הקטנה בכתה כל הדרך, בכי חרישי עם משיכות תכופות באף תוך שהיא מביטה באלבום התמונות שהכינה. היא רצתה שנניח את האלבום בקבר של גולדה.

כמה ימים קודם לכן, ממש במקרה מצאתי את הפתק של החבר של החבר מהמילואים בחולצה שעמדה בכביסה צבעונית. לא תאמינו, אבל הפתק נשאר שלם אחרי הכביסה, גולדה לא. מאז בלעה גולדה את בורג הפלסטיק ההוא,

גם הכביסה הלבנה כבר לא נראית אותו הדבר. החבר של החבר המליץ  
שנרים טלפון כשאנחנו מגיעים לאזור המושב, והוא כבר יכין את הבור עם  
הטרקטור-שופל שלו. עניין של חמש דקות.

הגדול התעורר והתחיל לשגע את הקטנה בסיפורים שלו. הוא סיפר לה שכל  
מעבר חציה שהיא רואה בדרך הוא למעשה מקום שהייתה בו תאונה, ודרסו בו  
זברת פוני. הוא אמר לה שבגלל זה במקום לפנות את הזברה, בא שופל  
ומשטיח אותה למעבר חציה ומוריד לה את הראש, כדי ללמד את הילדים  
להיזהר בכביש. הוא אמר שככה ילדים לומדים לא לחצות כביש בלי להביט  
שמאלה וימינה.

הקטנה עברה לבכי קולני.

"תעצור רגע בצד", סיננה אשתי ברשמיות לא מוכרת. האמת, שגם אני  
הרגשתי פתאום בחילה נוראה. אשתי יצאה החוצה וצעדה מסביב לרכב.  
זאת הייתה הפעם הראשונה שהיא נתנה לגדול סטירה.



# קליפה

## חגית מנדרובסקי



מתוך גיליון 7  
בנושא בין הים והמדבר

הפעם הראשונה שפגשתי עץ, פגשתי ממש זאת אומרת, הייתה בכיתה א'. תרצה המורה לימדה כפל במקום חיבור וחיסור. אי אפשר היה לחשב את זה באצבעות, ודווקא לי היא קראה לבוא ללוח. הלוח היה גדול ושחור ועליו שתי ספרות ענקיות בצבע לבן ואיקס ביניהן. מהר מאוד חנקו דמעות את גרוני. צחקוקים מרושעים של הילדים ניקרו את הגב שלי ומלמטה השתחרר זרם.

ברחתי. המכנסיים שלי שרפו מאוד, אבל רק רציתי לעוף משם. רצתי לאן שלקחה אותי הרוח. לחורשה. צנחתי תשוש על האדמה. חול ועלים יבשים נדבקו לי למכנסיים הרטובים. כשהתאוששתי נעמדתי והסתכלתי בעצים ובשמים מציצים להם מהענפים שהשתרכו כמו שְׁעָרוֹת ארוכות ועבות. אני זוכר שהתרגשתי. כאילו גיליתי בית אמתי.

העץ הראשון שחיבקתי קרא לי. הוא קרא לי בשם שלי, אורי. הסתכלתי לכל הכיוונים לראות אם יש שם מישהו, אבל לא. זה היה הוא. הקליפה שלו דגדגה באצבעותי עוד לפני שנגעתי בה. הרגשתי אותה מחוספסת על העור שלי. עשיתי צעד קטן. ועוד אחד. הושטתי יד. כשהרגשתי עם היד שלי את הקליפה שלו באמת, יכולתי לשמוע אותו מבקש: "חבק אותי!"

הקפתי את הגזע שלו בידיי והגעתי רק עד החצי. הלב שלי בער. ככה הרגשתי בבית. נראה לי שגם הוא הרגיש בבית אתי. הוא דיבר אליי. סיפר לי דברים. ואז שחררתי אותו ועברתי לעץ אחר, ועוד אחד. עד שהתעייפתי ונרדמתי על האדמה. הרגשתי קל. כאילו אני בעצמי קליפה של עץ.

הרבה שנים עברו מאז. החורשה הפכה למקום הקבוע שלי. היה שם שקט, והוא חלחל לתוכי. יום אחד פשוט הפסקתי ללכת לבית הספר ורק לחורשה הלכתי. במשך כמה ימים חשבו שאני סתם חולה, אבל בשלב מסוים התקשרו לאימא שלי והיא חיכתה לי בבית. ביקשה ממני לשבת והציתה סיגריה.

"אני לא יודעת מה לעשות אתך, ילד", היא פתחה. הקול שלה נשמע שבור. "תראה, זה לא יכול להמשיך ככה. אני עובדת קשה. אתה לבדך בבית כל היום. לפחות לבית ספר תלך".  
הפה שלי היה יבש, אבל בכל זאת הצלחתי לתלוש ממנו מילה: "בסדר".

אימא הנהנה בראשה, כאילו הרגיעה את עצמה שבאמת הכול יהיה בסדר. למרות ששנינו ידענו שלא. בערב ישבנו לצפות בטלוויזיה, הקרינו סרט על ילד שאבא שלו התאבד. הסתכלתי אל אימא שלא הסתכלה אליי חזרה, ואמרת: "אני זוכר מה קרה לאבא".



אימא זזה באי־נוחות על הספה. היא אספה קערה ובה קליפות גרעינים והלכה למטבח. שמעתי אותה שוטפת כלים, כאילו להבהיר לי שאין לה שום כוונה לענות. רציתי להעמיד פנים כאילו לא מזיז לי, אבל לא הצלחתי לעבוד על עצמי.

לפני שהלכתי לישון ניגשתי לאימא לאחל לה לילה טוב. היא נראתה עייפה כל כך. העיניים שלה היו אדומות ונפוחות. הסתכלנו זה בזה. הרמתי אליה מבט, והמילים פשוט יצאו מתוכי שוב כאילו שנים חיכו להיאמר: "אני זוכר מה קרה לאבא". הפעם היא לא התאפקה. הגוף שלה רעד נורא ואז היא קראה בקול דק ושביר, כמו ענף שהתנפץ פעם כשדרכת עליו: "אוי, אורי'לה!"

"אורי'לה" - הקריאה הזאת נמלטה מתוכה כמו בלי להתכוון, אבל אותי היא ליטפה. ניסיתי להיזכר מתי אימא קראה לי בשם שלי ולא הצלחתי.

יכולתי להרגיש את הקליפה שלה מדגדגת באצבעותי עוד לפני שנגעתי. יכולתי להרגיש אותה על העור שלי, גסה ומחוספסת. עשיתי צעד קטן לעברה. ועוד אחד. כשהרגשתי בידי את הקליפה שלה באמת, שמעתי איך מאחוריה אימא לוחשת לעברי, כמו העץ: "חבק אותי!".

הגוף שלה היה רזה, צנום אפילו. הזרועות שלי הקיפו אותו בלי בעיה. זו הייתה הפעם הראשונה, מאז שזכרתי את עצמי, שהרגשתי בבית. אני חושב שבפעם ההיא גם אימא הרגישה בבית אִתי.



# ציפורים

## גילת קול

מתוך גיליון 11  
בנושא אומץ ותעוזה

אבא זורק לחם מהחלון  
בשביל הצפורים  
כדי שיתפללו למענו  
כי הן הכי קרובות לשמים.

לפעמים אני נשארת להסתכל  
בלחם  
ובצפורים  
ולא מגלה לאבא  
שחתולים כפויי טובה  
רעבים  
אוכלים את הלחם שלו  
ולא מתפללים.  
לא מגלה לאבא  
שעכשו הוא יצטרף להשאר כאן  
עם אמא ואתנו.



# במדבר

## עודד בן־דורי

מְשֻׁפָּחָה  
עוֹמְדָת עַל גֶּשֶׁר  
מְחֻכָּה  
לְשִׁטְפוֹן.

מתוך גיליון 7  
בנושא בין הים והמדבר



# גבולות

ריקי שם-טוב

מתוך גיליון 26  
בנושא גבולות

דָּקָה לִפְנֵי מָחָר  
אֲנִי מְמִינָת תִּפְל וְעָקָר  
בְּיָתֶר נְדִיבוּת  
מִפְּלִיא אֵין בְּמַעֲבְרֵי גְבוּל  
הָרְאִיָּה מִשְׁתַּנָּה  
אֵין צֶרֶךְ בְּמִשְׁקָפַיִם  
אוּ בְּאוֹר פָּנֶס מְמַקְד  
גְּבוּל זָרֵת לְאֵמָה  
נִשְׁעַן, כְּמַעַט נִכְרָךְ  
לְאֵמָה  
וּלְאֵלוֹנֵי אָבָא תְּמִירִים  
מְרַחֲקִים אֶפְקֵי שָׁמַיִם  
אֵין גְּבוּל.



# דממה מרה מתוקה

## גיא ארש לויאן

אם תִּחַדֵּל אֶזְנִי הַיְחִידָה לְשִׁמְעַ  
תִּחַרְשֶׁנָּה צְפָרִי הָאֵהָבָה מְשִׁירָתוֹ  
הָרוּחַ לֹא תִפְרֹט עוֹד בְּעֵצֵי הַחֹרֶשׁ  
וּמִתֵּק קוֹל בְּתִי לֹא יִרְחַשׁ בְּקִרְבִּי -  
יִמַר לִי וְאֵט־אֵט אֶכְבֶּה.

אם תִּחַדֵּל אֶזְנִי הַיְחִידָה לְשִׁמְעַ  
בְּקוֹל דְּמָמָה דִּקָּה אֶתְעַטֵּף  
וְתַחַת נַעַם כְּנָפֶיהָ רַק רַחֲשֵׁי נֶפֶשׁ וְלֵב  
צְלוּלִים וּמְתוּקִים - אֶחָרֵז  
אוֹתָם חֹרֶשׁ לְשִׁירִים.



מתוך גיליון 23  
בנושא צלילים ומנגינות

# קונכיות אצרו קולות המים הנסוגים חיים ספטי

מתוך גיליון 23  
בנושא צלילים ומנגינות

קונכיות אצרו קולות המים הנסוגים  
ואני אמרתי ללקט קונכיות למען אדע אין נפל דבר והפכתי לאיש יבשה  
מכיר בגבולותיה ומתגדר בנדאי ובמוצק ובקבוע  
ומרחיק רוחי מן הים הנע בכחל ספקותיו ותעלומותיו  
ובלבן אדוות השתנויותיו.



# ציפיות לא רק בכריות יוסיפיה פורת



מתוך גיליון 19  
בנושא ציפיות

הסימנים הופיעו כבר מהבוקר. הגשם שפסק לרדת, השמש שהציצה מבין העננים וקרניה ציירו קשת מרהיבה בשלל גוונים והנשיקה החמה מטובי בעלה ואלוף נעוריה. כל אלו העידו שהולך להיות לה יום מצוין. אפילו השמים התבהרו וצחקו אליה בכחול והצמיחו בתוכה תחושה מתוקה של ציפייה שליוותה אותה לאורך היום. אכן, שישים שנות חיים לא הולכים ברגל. 'נדמה שהכול שמחים אתי', הרהרה נירה בלבה בעודה מעלה בדמיונה את טובי נכנס הביתה עם זר ורדים סמוק וענקי ומאחוריו מסתתרות פניו המחייכות. אף העזה לפנטז ולדמות בלבה איזו מסיבונת קטנה, מין הפתעה מיוחדת ומשפחתית שהכין לכבודה.

משחלפו השעות ופרט לברכות מאחותה ומידידיה הווירטואליים שום דבר מיוחד לא התרחש, וטובי הגיע רעב ובידיים ריקות כמדי ערב - התפוגגה והלכה תחושת המתקוות, והרגשה מרירה של אכזבה בעבעה בבטנה כמו עיסה סבוכה ומוגלתית.

"באמת, נירה!" הגיבה למחרת שולי אחותה, "למה ציפית? בעצמי שמעתי אותך אומרת שלא צריך לעשות עניין מימי הולדת ושכל מסיבות ההפתעה וההילולות סביבם הן גבב של מילים והעמדות פנים". "למה ציפית?" השיבה נירה ברגזנות, "ציפיתי להתייחסות! למתנה קטנה. פרח, שוקולד. משהו. לא מגיע לי?" אמרה ולא הסגירה שעמוק בפנים גם היא מתאוה לפעמים שיחגגו לה ויפליגו בשבחיה בפניה.

"למה שלא תגידי לו מה את מרגישה?" הציעה שולי.  
"אני צריכה להגיד? אחרי כל השנים שאנחנו יחד הוא אמור להבין לבד".  
"אף אחד לא מושלם, נירה. גם לא טובי", אמרה שולי והציעה לה לא לקחת ללב ולא לעשות מזה עניין.  
"ציפיות יש רק בכריות", הזכירה את מה ששמעו שתיהן בבית אמן.  
'האומנם? חשבה מירה. ומה עם הציפיות של הוריה, טובי, של המנהלים שלה, ממנה?

תהיי ילדה טובה, תתנהגי בנימוס, תאכלי בפה סגור, תלמדי, תכבדי, תעשי מה שאומרים לך. אל תתווכחי, תתחתי. תלדי, תשמעי בקולו, תהיי אישה. תנקי, תבשלי, תכבסי, תתפשרי...  
תאהבי, תאהבי, תאהבי...  
המילים התפוצצו בראשה כמו פופקורן בסיר רותח והיא התקשתה להירגע.

אחר כך כשיצאה לשאוף אוויר בשבילי המושב, הצטללו מחשבותיה. גם המילים שרתחו במוחה הקודח הצטננו. מה הטעם לדוש בציפיות משנים רחוקות שאולי עמדה בהן ואולי לא, חשבה. 'ובאשר לציפיות שלי מטובי, שולי כנראה צודקת. עליי להיות ברורה. אחרת הוא ידע את אשר עם לבי?' חשבה.

כשחזרה טובי כבר היה בבית וחיכה לה. "עברתי ליד החנות וחשבתי שתשמחי למתנה כזו", אמר והצביע על אדנית שהייתה גדושה ברקפות ביישניות שפרחו במלוא יופיין במרפסת. אף שחשדה באחותה, הודתה לו בנשיקה מתוקה.

"זה מקסים!" אמרה ושניהם הביטו אל הים שנשקף מולם ואל השמש, כדור אש כתום ולוהט שהכין מופע מרהיב של שקיעה בשמים שנצבעו בשלל גוונים כמו עבר בהם צייר במכחולו.

מאוחר בלילה שאלה אותו אם יש לו ציפיות ממנה ואילו.

"מה פתאום את שואלת?"  
"סתם. בא לי לדעת."  
"האמת שאין לי ציפיות מיוחדות", השיב בכנות,  
"רק שתאהבי אותי".

תאהבי, תאהבי, תאהבי... שוב?

'ואתה אומר שאין לך ציפיות מיוחדות', חיכה וחיבקה את גופו הגדול.





# כל שיר צריך להיכתב

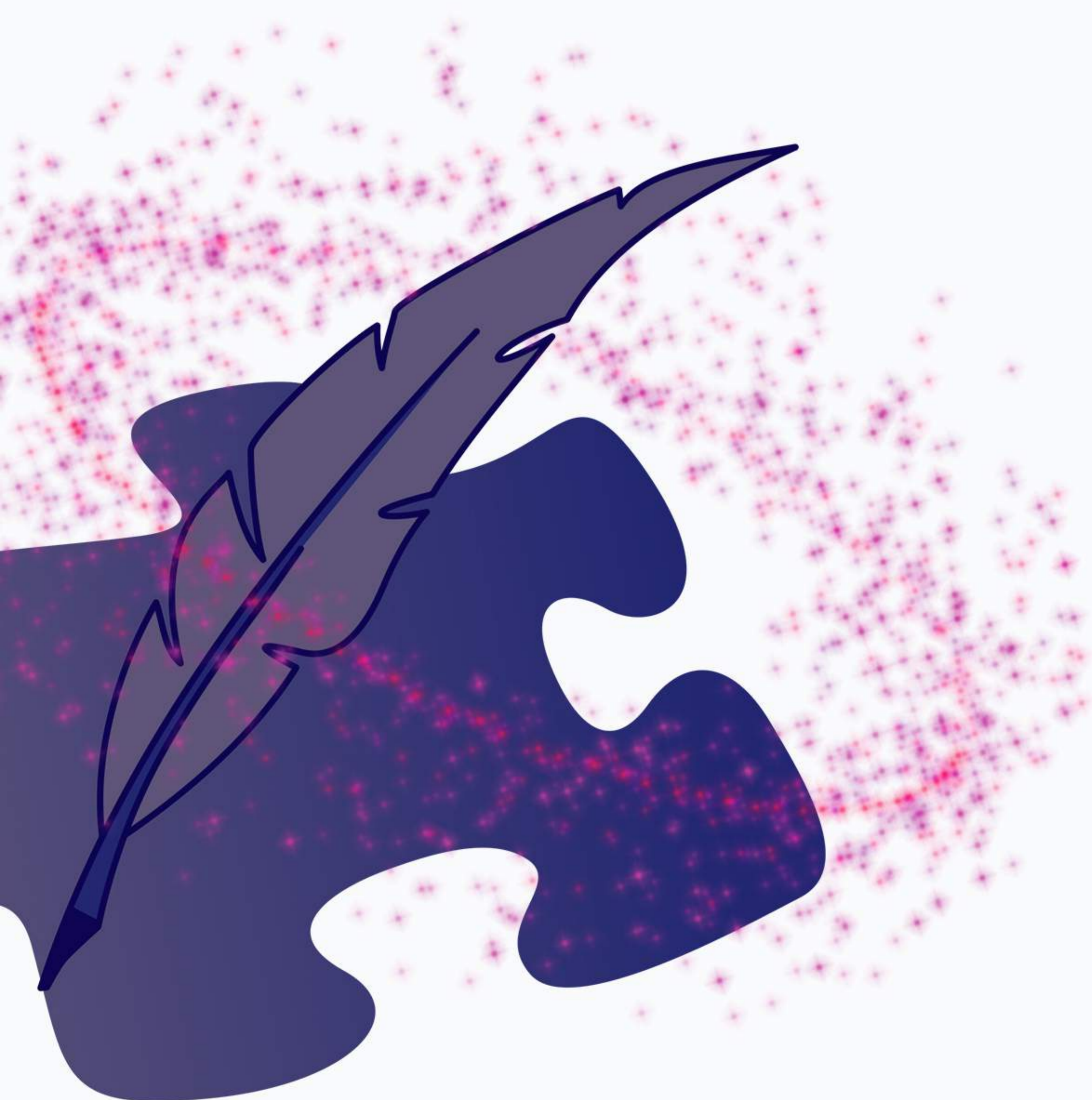
## ציפי הראל



מתוך גיליון 9  
בנושא פרדות

כל שיר צריך להכתב  
כאלו: הֵיא המלה הראשונה  
שֶהגִית בְּיַנְקוּתְךָ  
כאלו: הֵיא השִפְתִים  
המִחִפְשׁוֹת  
כְּשֶׁיַנְקַת מִשְׁדֵי אִמְךָ  
וְכָאֵלוֹ הֵיא  
הַמְלִים הָאֲחֵרוֹנוֹת שְׁלֶךְ  
וְהַשְׁתִּיקָה הָאֲחֵרוֹנָה  
וְהַמְבֵט הָאֲחֵרוֹן  
לְפָנֵי שְׁ

נִפְרָד.



# אוסמוזה

## יעקב זנדמן

בְּעוֹלָם שְׁמַעְבֵּר לְקִיר  
הַדֵּק מְדִי אוֹ מַעַל לַתְּקֵרָה  
לַיְלָה-לַיְלָה,  
הַשְּׂכָנָה שֶׁל הַיּוֹם  
אוֹהֶבֶת בְּקוֹלָהּ.

מֵתוֹן חֶדֶר סָגוּר  
שְׁתַּרְיָסִי מוֹגְפִים  
לַיְלָה-לַיְלָה  
דוֹלֵף עִירֹם גּוֹפָה  
מִבַּעַד לְחֹר הַמְּנַעוֹל.

מתוך גיליון 6  
בנושא סודות



# אבא שלי קיפל

## את הים

עדנה אפק



מתוך גיליון 7  
בנושא בין הים והמדבר

אבא שלי הָיָה סָפֵן,  
וְאָהֵב וְצָלַח אֶת הַיָּם.  
בְּבִקּוּר הַכִּיּוֹן שְׁתִּי פְרוּסוֹת יָם וְרֵבָה  
וּבְעָרֵב חֲבִיתָה מְמִי יָם וְחֻמָּאָה.  
כָּל יוֹם הָיָה מְקַפֵּל אֶת הַיָּם  
צַד לְצַד,  
כְּמוֹ חֲבִילָה  
וּמְהֵלֵךְ בּוֹ, בְּחֻרְבָּה.  
יוֹם אֶחָד שָׁכַח אָבִי לְקַפֵּל אֶת הַיָּם  
וְטָבַע  
בִּיבְשָׁה.



# שק אטום

## פזית אלעזר



מתוך גיליון 1  
בנושא התחדשות

היא מביטה במודעה שמתעקשת לשוב ולרצד על המרקע. בכל פעם שאצבעה מנסה להיפטר ממנה, משהו בתוכה עוצר בעדה. "ביום אחד, בהרדמה מלאה וללא כאבים". עיניה מרפרפות על האותיות, "במסגרת השירות: הייעוץ, הוועדה הרפואית והצילום הפנורמי. ללא חיוב".

היא מהססת רגע נוסף ולבסוף משאירה את פרטיה לתיאום פגישה. הרי "ועדה רפואית של מיטב הרופאים" תקבע את "הטיפול המתאים ביותר" ואולי אז גם היא תוכל לחזור ולחייך בפה מלא, מבלי להסתיר את פיה, חסר השיניים בכף ידה... היא לא מעזה לחלום רחוק מדי...

רצפת המטבח נקייה ומבריקה ועיניה מלטפות את השק האטום, שהשעינה ליד דלת הכניסה. בכבדות־מה פושטת מעליה את בגדיה המוכתמים ודוחפת גם אותם אל השק. היא לא מתקלחת, עדיין לא סיימה. במקום זאת לובשת טרנינג ישן, נועלת נעלי התעמלות, אוספת את שְעֵרָה ואת מפתחות המכונית החבוטה שלה וגוררת את הכבודה אל היציאה.

לפני שהדלת ננעלת, עיניה סוקרות בקפידה את החדר, מוודאות שכל הטינופת סולקה. תאומיהם נמצאים אצל הוריה והיא מתכוונת לאספם אחרי שתסיים, כך שיש לה מספיק זמן. בחוץ עדיין חשוך והזיעה כבר נוטפת ממנה קילוחים, היא מרימה את השק הכבד ומאפסנת אותו בתא המטען.

אורות הזריחה מתחילים לצבוע את השמים באדום מתבהר וחוף הים הנוטש החל מתגלה לעיניה, נושק למים שבהם הייתה שוטפת לפעמים את גופה. שם נפגשו לראשונה, כשאסף אותה אל מכוניתו ושילם לה ביד רחבה. כך היה גם ביום שלמחרת ובימים הבאים.

המכונית נעצרת, הדופק הולם ברקותיה ובמאמץ רב היא מוציאה את השק החוצה, גוררת אותו הרחק מהרכב, מתיישבת עליו ומציתה סיגריה. שאיפותיה עמוקות וטבעות מתאבכות זו בתוך זו, עיניה בוהות בים.

בעיצומה של הסיגריה השנייה היא ניגשת למכונית ושולפת משם בקבוק, חוזרת אל מושבה, מרטיבה אותו היטב מכל הכיוונים, יונקת עמוק דרך הפילטר הצהוב ומשליכה על השק את שאריותיה.

בחלון הצדדי של המראה לובהת האש ידיה רועדות ופיה מחייך לראשונה זה זמן רב. המים בוודאי כל כך נעימים בשעה זו של הבוקר.

# דרך הכאב

## דויד מנשה



מתוך גיליון 16  
בנושא פריצת דרך

תחילה היה מביט בחלון, מחכה שתעלה, והשמש הייתה באה לאט-לאט במהוסס, בלא שום רמז לעצמה המלהטת שבעוד זמן לא ארוך תעיק עליו עד להחניק. משהיה קו האור הנע מן החלון אל פְּנִים החדר מגיע עד קו המרצפת השנייה שאחרי מיטתו, היה מזדקף ומוריד את רגליו, זו אחר זו, אל הרצפה שעדיין צוננת הייתה. דקה בלבד קצב לעצמו לשבת כך זקוף, רגליו משוכלות, כמתרגל יוגה. אחר כך פשט זרועותיו, כפי שהורה לו הפיזיותרפיסט בקופת החולים, והחל מסובב אותן באטיות במעגלים גדולים שקטנו והלכו, עד שהיו כמעט בקו ישר עם כתפיו. מקץ שלוש דקות בדיוק, על פי מחוגו הגדול של השעון הישן שעל הקיר, הניח לזרועותיו לצנוח. הפעם, חשב תוך שהוא קם על רגליו, המאמץ כבר אינו כה קשה כפי שהיה ביום הראשון. באנחה רפה, שלא נשמעה אפילו באוזניו, צעד בחשש הקבוע אל חדר השירותים. פשוט רגליים עמד להטיל את מימיו, פעולה שכבר שנתיים הוא מתקשה בה. משבא הזרם, בכאב חד בא ובזרם חלש, דבר שכתמיד רק האריך את זמן הכאב.

בעת שהיה עומד כך ברגלים פשוקות, היה משתדל להרחיק מחשבתו אל מחוזות אחרים להשכיח את הכאב הצורב. מתורגל היה בכך, אלא שבימים האחרונים הבחין, כי כבר אינו מצליח לדחוק את הכאב. בכל זאת ניסה גם הפעם. הפעם ניסה לחשוב על הים. תמיד אהב את הים. כשהיה חושב עליו היה מגיע רחש הגלים לאוזניו ומרגיע אותו. הפעם לא הצליח. ומשלא הצליח ניסה דרך אחרת, ניסה להתמקד בפניה כפי שזכר באותו יום, בנסיעתם האחרונה, שאחריה לא היו עוד זיכרונות. הוא התאמץ לחזור אל אותו הרגע על שפת אגם גארדה, כאשר אחזה בידו. אלא שהכאב הנמשך אותה ברורות שלא עלה בידו.

משכך, החליט לנסות דרך חדשה ועשה מעשה. הוא ריכז מבטו בזווית החלון שמעל לאסלה עד כדי בהייה בנקודה המחברת בין הקו המאונך למאוזן, כמו היה שולח קרן לייזר ממוקדת. אט-אט חש כיצד הוא מצליח להתנתק מגופו המתייסר ואינו מצוי עוד בחללו הצר של חדר השירותים. היא חיכתה שם כמו הייתה שם תמיד מול עיניו.

"תני לי יד, אני רוצה לבדוק משהו," אמר לה. משהרתיעה במשובה לאחור, עיניה בורקות, עמד במקומו מבלי לזוז.

"הנה, קח," הושיטה ידה אחרי רגע בחיוך מתקלס, "מה אתה רוצה לעשות ביד שלי?"

הוא לקח את כף ידה, הניח אותה בכף ידו והחל בוחן בקפידה את הקווים המשורטטים עליה.

"מה אתה רואה?" שאלה בתמיהה מעושה.

"עוד רגע," השיב כמתעמק ואחרי רגע ארוך ציין בקול רציני, "אני רואה."

"כן, מה אתה רואה?" חייכה בדאגה קלה.

"קו האהבה שלך." השיב.

"מה אתו?" עכשיו קולה נשמע מתוח־משהו.

"אין מה לדאוג," אמר באותו קול רציני, "אין מה לדאוג. קו האהבה שלך ארוך ויציב, אני לא רואה שום משברים. יש שם אדם אחד והוא אוהב אותך מאוד."

"השם שלך כתוב שם?" שאלה בטון מחויך.

"כן, אלא מה?" השיב. קולו רציני באמת.

"תן לי עכשיו לראות את כף היד שלך," אמרה. היא הפכה את כף ידו והביטה בה באותו עיון שבו נהג קודם בכף ידה.

"מה את רואה שם?"

"אין מה לדאוג," השיבה, "יש לך קו אהבה ארוך ויציב. יש שם מישהי שמאוד אוהבת אותך."

קו מחשבתו ניתק לפתע כשכאב צריבה חד אותת לו שהטלת השתן נגמרה. בכל זאת עלתה בו שמחה, שכן גם אם לא השלימה את התשובה, ברורה הייתה, ויותר מכך שמח על שבדרך אקראי ממש נמצאה לו שוב וכבר לא היה לו אכפת מן הכאב המציף.



\*\*\*

## גל משיח

בְּאוֹתוֹ הַיּוֹם קָרָה דְבָר / רְחוֹב הוֹמָה אָדָם כְּמוֹ פְּסוֹת קֶרְטוֹן עַל הַרְצָפָה /  
עָלִים בְּרוּחַ / קִלְפוֹת הַשּׁוּם / בְּדִלֵי סִיגְרִיּוֹת / עֲשָׂבִים שׁוֹטִים עַל עֲמוּדֵי חֲשָׁמַל /  
עֲטִיפוֹת נֶשֶׁל מִסְטִיק / וְלֹא הַזְמַן עֶצֶר מְלָכֶת / אֶלֶּא הַמְּקוֹם /  
רַק שְׁעוֹנֵי הַיָּד תִּקְתְּקוּ / יִלְדָה קִטְנָה סוֹפְרֶת לְאַחֹר / רְמִזּוּרִים / מְמַטְרוֹת /  
נְשִׁלְטֵי חוֹצוֹת אֶלְקֶטְרוֹנִיִּים / פְּנִסִּים נֶשֶׁל מְכוֹנִיּוֹת מְאוֹתָתִים סְדִיר עֲדִין /  
וְלִמְרוֹת נְשִׁאֵן סָבָה / נְשִׁאֵן תְּכָלִית בְּכָלֵל

מתוך גיליון 17  
בנושא זמני



# אינפנים

## ענת קון-אמן

מתוך גיליון 20  
בנושא 20

קאובוי בן עשרים יצא לשמור על העדר  
חזר ללא פנים.  
בלימוזינה שחנה, מאחורי חלונות שחורים  
כובע בוקרים לראשו  
אניצי שער אחדים.  
ברק הלימוזינה,  
אנשים משתאים, מסתגרים  
עד שרואים  
אינפנים.

קאובוי יפה תאר בן עשרים  
יצא לשמור על עדר נטול פנים  
השיל את עורו הצעיר מעליו  
פניו היפים נמסו באש הקרב.

חיי החדשים, חליפת עור אטומה  
שאינה מזיעה לעולם  
תפירה עלית  
של מיטב ממחי הפלסטיקה המקומית.  
גופו נעטר בעור קשה וגס  
מכפרגל עד אינפנים  
אבל בפנים  
הלב נרעד  
לכל מבט.





# פרא אדם

## עדי וקנין



מתוך גיליון 25  
בנושא אדם וחיה

היא פראית.  
יש צורך להציב מחסום,  
בינינו ובינה.  
כשנעביר אותה משם  
אלינו.  
נשתמש בחמרים חזקים.  
נראה שהיא יכולה לקרע כל חמר מעליה  
להשחית כל חפץ,  
כל נפש.

היא מטרפת.  
חייבים לשמור עליה היטב  
לגדר, לשמר  
לכתב את כל קורותיה,  
כל מעשיה  
כל צורותיה  
לדורות הבאים  
כדי שהיא לא תשוב יותר.

"כל אמירה שלה צריכה להיות מתעדת  
בגליון לבן. בכתב ברור, באפן אובייקטיבי.  
כדי שתוכל לשמש אותנו כשנרצה לתאר  
את פרא האדם".

יכתב בו כל מי שחורג ממכסת השגעון שהקציבו לנו.  
אבות אבותינו.  
הישרים והנאמנים  
לעצמם.  
בו נתן להכתים אנשים  
לדון במחי אות  
לחיים או למות  
לטשטש את הגבול  
בין אדם לחיה  
בן אדם הוא חיה, הרי  
מה הטעם  
לחיות  
אם לא כן?



# קורת גג

## דן רומנובסקי

לפעמים אני הולך אחורה, ונופל.  
הגב שלי כואב, כי נפלתי על קורת הגג.  
אני מתעורר ומספר לכולם שהלכתי על ענן.  
ואז אני מבין שהם לא יאמינו. לא כי זה סיפור די מוזר,  
ולא כי אני הוא זה שמספר אותו, אלא בגלל שהגב שלי כואב,  
הגב שלי אדום. מי יאמין לי שהלכתי על ענן רך? כשהגוף שלי סובל.  
ומי יאמין לי שזאת קורת הגג שפגעה בי? כשאני ממשיך לחייך ולצעוק  
שהלכתי על ענן.

מתוך גיליון 27  
בנושא בית





# אביטל קשת

בְּאוֹתוֹ יוֹם אָבָא פָּנָה לִי אַחַר צְהָרִים שְׁלָם  
 בְּקִשְׁתִּי שָׁנְלוֹ לְחֲגִיגוֹת הַנְּצַחֵן שֶׁל מַכְבֵּי תֵּל אָבִיב  
 רְצִיתִי לְהִיּוֹת בֶּן  
 וְאָבָא לֹא הִתְלַהֵב  
 בְּמִקּוֹם זֶה לְקַח אוֹתִי לְהַצָּגָה  
 "הַזְמִיר שֶׁל מֶלֶךְ סִין"  
 לְרַגֵּעַ הֵייתִי הַזְמִיר  
 וְאָבָא הַקִּיסָר  
 לְרַגֵּעַ הֵייתִי הַקִּיסָר  
 וְאָבָא הַזְמִיר  
 לְרַגֵּעַ אָבָא  
 הָיָה לְגַמְרֵי אָבָא.

מתוך גיליון 28  
 בנושא קסם



# שכחנו נועה לקס

מתוך גיליון 6  
בנושא סודות

החצר מלאה עציצי חרס מרוסקים שלא עמדו ברוחות. וסמרטוטי רצפה, שפע סמרטוטי רצפה, כאילו כל עקרות הבית השתגעו מהסופה והחליטו שדי להן.

השמים אפורים־בהירים, כמעט נוטים ללבן, שילוב של זיהום אוויר ועננות. הגשם שיורד מטונף ובוצי. הימים האלה של מזג אוויר מתריס מזכירים לי את הפעם הראשונה שבה נשארתי לבדי.

שנת הלימודים רק החלה והחורף הקדים את בואו. גשם ירד בסוף יום לימודים ארוך. מישהי התנדבה להחזיר אותי, איזו אימא עם יד מנומשת שמשכה אותי לסובארו לבנה.

כשהגעתי, עמד בבית ניחוח מרק עוף שבושל בלי חשק. אימא שלי עמדה במרפסת השירות ועישנה 'טיים'. זו הייתה הגלות הקטנה שלה באותן שנים, כי אבא שלי אסר עליה לעשן בבית. היה לה גב זקוף עם עמוד שדרה שבלט החוצה. נהגתי לספור את החוליות שבו בזמן שאכלתי, בכל פעם הגעתי למספר שונה.

"היי קוקי", היא הסתובבה והצביעה על צלחת המרק שהתקררה על אדן החלון, "חכי רגע".

היא כיבתה את הסגריה על אחד הסורגים וסחבה את הצלחת באטיות אל השולחן. אחר כך פתחה את המקפיא והשאירה שם את ראשה לזמן־מה תוך שהיא ממלמלת לעצמה שמות של מוצרים חסרים.

"שכחתי את המעיל", אמרתי לה בעודי מנסה לדוג חתיכת גזר מן המרק. היא סגרה את דלת המקפיא בפתאומיות שהקפיצה אותי ממקומי.

"חבל מאוד!", הלכה לחדר השינה וחזרה משם עטופה.  
"אני הולכת לכיתה שלך להחזיר אותו. זה ייקח עשר דקות."  
"אני אשאר לבד?"  
"למה שכחת אותו? אבא אמר לך שזה יקר."  
"אני..."  
"עשר דקות".

הדלת נטרקה ונשארתי לבדי לראשונה. קשה לי להגיד שעשיתי משהו אחרת בגלל זה. המשכתי לאכול והתעלמתי מחתיכות העוף. דמיינתי שאמי במרפסת מעשנת כהרגלה וכך לא נכנסתי לבהלה מיותרת.

לפני לוח הזמנים, הייתי אמורה להכין שיעורים. לא התכוונתי לוותר לעצמי, ידעתי שאבי יבדוק הכול בערב. עוד לא ממש ידעתי לקרוא שעון אך אחרי השאלה השנייה בתורה, הרגשתי שעבר עידן ועידנים. התקרבותי לחלון הגדול בסלון כדי לראות אם אמי בדרכה חזרה. היא לא הייתה.

מצאתי אותה יושבת על גדר האבן בחצר בניין ממול, אוחזת במעיל שלי, ובוהה. לא הבנתי במה. רציתי לקרוא לה, להגיד לה שהתבלבלה בבניין אך משהו מנע ממני. הסתכלתי בה והדקות חלפו. היא חשבה על משהו שיכולתי לדעת מהו אך לא נתתי לעצמי לדעת באמת, כדרכם של ילדים. קשה להגיד כמה זמן עבר, בסופו של דבר הגשם חזר והיא עלתה הביתה.

”לקח זמן אבל בסוף מצאו אותנו בחדר של השרת”.

שתקתי בעודה מכניסה את המעיל לארון. כבר חשבתי שיצאה מחדרי אל עיסוקיה ואז שמעתי לחישה מאחוריי: ”בואי לא נגלה לאבא ששכחנו, טוב?”



# נדודי שינה איטי

לו רק ידעתי  
לאן  
נודדת  
השנה,  
הייתי רודפת  
אחריה  
(אפילו ישנה)  
לנודד יחד בחשך.

מתוך גיליון 3  
בנושא נדידה



# הקול היפה לבשמים

## נורית צדבובים

מתוך גיליון 5  
בנושא עדות

עֲדָה הַיִּיתִי לְרַגַע קַל לְרֵאוֹת נְהָרוֹת  
קָהַל בְּנֵי עַמִּי כְּפְזוּרָה.  
מְעַדָּה רַגְלִי, לְצֵל לְכַשְׁלָה רוֹאָה  
אוֹתָהּ שׁוֹנָה שְׁחֹרָה  
טוֹכָפָה מְרַקְדֶּת לְנַעֲנַע  
בְּתַנּוּפָה כָּל אֵיבָר בְּגוּפָה  
וְהִיְתָה יָפָה, כָּל כֶּן יָפָה.  
עֲדָה הַיִּיתִי לְדַעַת  
שִׁירָה כְּשֶׁנָּה בַּת מְלוֹךְ פְּנִימָה  
צוּרָה הַדּוּרָה מִיִּשְׁרָה מִבֵּט  
מָה לִּי מָה כִּי אֶלִינָה.  
בְּנוֹת חֵיל, נְשׁוֹת עוֹלָם קָטָן  
יֵשׁ בּוֹ טַעַם, אֵין בּוֹ פָּגָם.  
עֲדָה הַיִּיתִי לְרֵאוֹת נְעָרוֹת  
אַחֲרוֹת, טוֹבוֹת מְרָאָה,  
רוֹקְדוֹת לְעִשׂוֹת שְׂמֵחַ.  
לְמַדְתִּי לֹא לְהִתְנַפֵּחַ וְלְדַעַת  
יֵשׁ כָּאֵן טַעַם, יֵשׁ כָּאֵן רֵיחַ וְלִגְעַת  
בְּאַצְבַּע אֲזְדַּרְכֶּת וְעֵלוֹת יִסְמִין  
שׁוֹמַעַת כִּי הַקּוֹל יָפָה לְבִשְׁמִים.



# שובל

## אילנה מושכל

רק שָׁבֵל שֶׁל פְּנִטוֹם נוֹתֵר בְּשָׁמַיִם  
הוּא יְנַיֵט לְעַד  
יִפְזֵר כּוֹכְבֵי כְּסוּפִים.  
כֶּן יָמִים וְשָׁנִים  
יִחְמְקוּ.  
אֶל אוֹטוֹסְטְרֹדֶת הַחַיִּים.  
וְהָאָרֶץ תִּמְלֵא תְנוּבֹת הַבְּרִיאָה  
עוֹלָם כְּמִנְהֶגוֹ יְנַהַג...  
בְּקִלְמוּסֵי רֶן  
תִּי נִגּוֹן הָאוֹהֲבִים  
יִרְשָׁמוּ בְּשָׁבֵל  
יְהִי חֲקוּקִים לְעַד  
בְּתִכְלֵת.

מתוך גיליון 13  
בנושא בזכוכית מגדלת



# להיות

## הודי ארגוב

בְּדַמּוֹתַי לֹא רָצִיתִי  
לְהִיט  
וּבְדַמּוֹתַי כִּן חֲתַרְתִּי  
לְהִיט  
וּמִתּוֹךְ הַשָּׁנִים

פָּסַלְתִּי אֶת עֲצָמֵי

מִלֵּאֵתִי חֲלָלִים כְּרָצוֹנִי  
וְהִשְׁאַרְתִּי חֲלָלִים רִיקִים  
לְעֵתִיד  
לְדַמּוֹת נּוֹסֶפֶת כְּלָבִי  
שֶׁאֶקַח לְתוֹכִי.



מתוך גיליון 21  
בנושא ובדמותם

# עשרים מדי איריס ש'

מתוך גיליון 20  
בנושא 20

כבר כמעט שנה שהוא נוסע אתי. בוקר־בוקר. הוא בן עשרים, בן של חברה שבסך הכול סידרתי לו לעבוד בעבודה שלי. כמעט שנה שאנחנו נמצאים כל יום שעה באותו חלל של הרכב, פעם הוא מדבר לעורף שלי ופעם אני מדברת לעורף שלו. לעורף הצעיר החינני שלו. אף פעם לא יושבים זה ליד זה. מדברים על כל מיני דברים. כבר התרגלנו לדבר, התרגלנו לאנרגיות זה של זה ונוצרה קרבה. אני יכולה להיות אימא שלו. עשרים שנה מעליו. והוא מספר לי הכול.

מדבר אתי על המחשבות שלו, על הבכי שהוא בוכה לפעמים כשהוא צריך, על זה שהוא לא רוצה להתחתן, וגם על זה שהוא שומר על עצמו. שאין לו עניין עם בנות. אני יודעת שאין לו מנוחה אבל לא אומרת לו את זה. הוא מקשיב לכל דבר שאני אומרת וכל עצה שאני נותנת לו הוא מיישם. אני מקשיבה, נהנית ממנו מאוד כי הוא כזה בוגר ורגיש, ולפעמים שוכחת שהוא כזה צעיר ואני כזאת לא. הוא כזה תמים ואני לא.

הודעה. "אני צריך לדבר אתך דחוף. יש מצב שאת יוצאת מהבית וניפגש?"

הראש שלי מסתחרר. מה עובר עליו? בחיים לא נפגשנו ככה סתם.

שולחת לו תשובה "הכול בסדר? זה יקרה רק יותר מאוחר. אתה בסדר?"

שולח לי "הכול בסדר. אני צריך לדבר אתך. מתי תתפני?"

לא נרגעת בכלל. קבענו לדבר כשהילדים ילכו לישון. מתחילה לשבור את הראש מה להגיד לבעלי.

איכשהו הכול קרה והצלחתי לברוח. נפגשים באיזה מקום צדדי לא רחוק מהבית.

"אני לא יכול יותר", הוא אומר לי ומתנשם, ואני בקושי רואה את הבעת פניו בחושך הזה. "את כל כך יפה והקול שלך עושה לי דברים ואני לא חושב על שום דבר אחר. אני יודע שאת מרגישה משהו ואני כל הזמן מגמגם כשאני אתך, אני רק לא יכול להיות עם זה יותר ואין איש שאני יכול לדבר אתו. ואני משתגע. משתגע."

מתבוננת בו, ביצור המתוק הזה, ומרגישה שאני מאבדת את זה. לא מסוגלת לדבר ולא מסוגלת לחשוב. "תגידי משהו..." אומר ולא מסתכל בי.

"אתה לא נורמלי!"

"אני כן. זה לא נורמלי לחיות ככה בלי לגעת בך אפילו קצת," הוא אומר ומתקרב אליי. אני לא זזה. אני מסתכלת בו ומתה מפחד. עוצמת עיניים כי הוא קרוב מדי ומרגישה את השפתיים שלו עליי. נעימות ורכות. אני מנשקת אותו בחזרה וזה נעים. איך הוא יודע לנשק ככה? הידיים שלו מחבקות אותי במותניים ואני שמה לב שהידיים שלי עליו. הוא נצמד אליי. ואז הוא מרחיק אותי ומסתכל בי בעיניים האלה שלו.

"אני אוהב אותך, את יודעת?"

"ששש," אני לוחשת לו, "אל תגיד כלום." אני יודעת שאני צריכה לברוח ואני לא רוצה את זה בכלל.

מרפה ומתרחקת שני צעדים אחורה. לא יכולה לשאת את זה יותר.

"תקשיב, זה לא יכול לקרות. זה הכי לא בסדר בעולם. אני לא רוצה לפגוע בך ואין לי גם שום סיבה. בכל מצב אחר לא הייתי חושבת דקה. אתה מדהים וזה נעים לי כל כך אבל זה לא בסדר. אנחנו נישאר עם החוויה הזאת כי זה כל מה שאי פעם יהיה בינינו."

הוא מסתכל בי ומחייך. "את יודעת, כשחשבתי על כל זה הייתי בטוח שתכעסי או תצחקי עליי. לא חלמתי שתיתני לי לגעת בך ולנשק אותך. את נתת לי יותר ממה שאי פעם תדעי וזה מספיק לי. עשית לי מתוק מתוק בלב."

הוא מלטף את הלחי שלי ומנשק אותי. נשיקה תמה ועדינה. אני עוצמת עיניים ונפעמת ממנו. הוא אווז בידיו ומצמיד אותן לחזהו. עשרים שנה. עשרים שנה שלו ועשרים שנה שבינינו. עשרים שנה שהייתי מעיפה לכל הרוחות.



# הכול על עץ הזית

## יהודית שרייבר



מתוך גיליון 4  
בנושא נוסטלגיה

את נוף ילדותי קישט לתפארה עץ זית שאיש אינו יודע כיצד צמח מתחת למרפסת הבית שורשיו העמיקו באדמה שעליה ניצב הבית, וענפיו התארכו ובצבצו מבעד לסורגים.

בשעות הבוקר המוקדמות הייתי מוצאת את אמי כפופה אוספת את עלי העץ שנשרו ואת הזיתים שטרם הבשילו וצנחו בדממה על רצפת המרפסת. בימות החורף הקרים כשהרעמים הרעימו, הברקים האירו את השמים וגשם זלעפות ירד ללא הפוגה - היו ילדי השכונה מתקבצים במרפסת המקורה בבית שבו גרתי, ומתחרים מי יצליח לשלוח את ידו מבעד לסורגים ולהגיע אל ענפי עץ הזית. לעתים היינו קוטפים כמה מעלי העץ ומדביקים על דף נייר, לעתים היינו קוראים קריאות אל שכן או אל עובר אורח שהתהלך בשביל המוביל אל הבית ומיד מצחקקים ומסתתרים בצלו של העץ שהתעבה עם השנים.

בקוצר רוח הייתי מחכה לחודש דצמבר ולעונת מסיק הזיתים. ענפיו של עץ הזית היו אז עמוסים לעייפה בזיתים, מחכים בסבלנות שיסירו מעליהם את הזיתים החדשים. אמי הייתה מציידת אותי בקערה גדולה שאליה הייתי מוסקת את הזיתים. כאשר התמלאה הקערה עד הסוף הייתה אימא נותנת לי צנצנת מזכוכית שקופה, אותה יצאתי לחצר הבית. בחצר הבית הייתי מוצאת אבן גדולה, מכה בכל אחד ואחד מהזיתים הטריים והירוקים, ואת כל הזיתים המבוקעים מכניסה אחר כבוד לתוך הצנצנת. אחר כך נוספו לצנצנת תבלינים שאימא הכינה. את הצנצנת הייתה מניחה על אדן החלון ואני בחרדת קודש מביטה מדי יום ביומו על הזיתים, צבעם ומידת רכותם, ובודקת אם הם כבר ראויים למאכל. לאחר כשבועיים ימים היו הזיתים המוכנים מונחים על שולחן האוכל ואני הייתי גאה מאוד בפרי עמלי.

בקיץ היה העץ מקום מפגש של ילדי השכונה. הילדים הכירו את עץ הזית שצמח לתפארה בצלה של מרפסת ביתנו, וממנו יצאנו למשחקי החצר, ה"מחפש" במשחק מחבואים היה עוצם את עיניו, נשען על גזע העץ וסופר עד שכולנו הסתתרנו מפניו. פטפטנו בצל ענפיו על עניינים שברומו של עולם ותכננו את עתידנו.

עץ הזית לא אכזב מעולם. הוא התעבה יותר, שורשיו העמיקו באדמה וריח הזיתים המשכר מילא את חלל הבית כולו. את הסודות הכמוסים שלא חלקתי עם איש ידע העץ. הייתי נשענת על גזעו החזק, ממוללת בידי עלה ירוק, שואפת את ניחוחו החזק והנעים, וחשה את ליטופם הנעים והמרגיע של ענפיו. בחסותו הרהרתי, החלטתי, צמחתי ובגרתי. בצל עץ הזית חוויתי נשיקה ראשונה, פגודות, אכזבות ורגעי אושר.

לימים עזבתי את בית הוריי והקמתי בית חדש במקום אחר, אבל המשכתי להגיע בקביעות לביקורים בבית הוריי, נשענת על מעקה המרפסת ומביטה בערגה על עץ הזית הזקן, גבי נצמד אל גזע העץ וזיכרונות של ילדות קסומה מציפים אותי. את הכאב העמוק על מותו הפתאומי של אבי ז"ל ידע עץ הזית טוב מכולם, שורשיו לא נותקו גם כאשר אמי עזבה את הבית, הוא המשיך להכות שורשים, לצמח ענפים ולהיות עמוס לעייפה בזיתים גם כאשר עבר הבית לידיים אחרות.

שכונת ילדותי שינתה פנים, הבית שבו גרתי שופץ, אך עץ הזית ממשיך לעמוד איתן מול פגעי הטבע, הזמן והמקום ושומר בדבקות על מורשת ילדותי.

עץ הזית הוא סיפור ילדותי ובגרותי.



# הצליל שאבד

## ויקי שטמר

הוֹי, אָחִי, מֵאֵז עֲזַבְתָּ גַם הַצְּלִילִים נְדָמוּ.  
בְּלִילָה הָאֲחֵרוֹן מִתְקַפֶּלֶת בְּתוֹכְךָ  
כְּדִי שֶׁלֹּא אֲרָאָה אֶת הָעֶצֶב בְּעֵינַיִם  
אֵלֶּה הֵיוּ הַצְּלִילִים הָאֲחֵרוֹנִים אֲשֶׁר שָׁמְעוּ מִהֲמוֹנֵיטוֹר  
צְלִיל הַחַיִּים אֲשֶׁר בָּקַע מִתּוֹךְ הַלֵּב וְנִשְׁמָעוּ כְּכִי שֶׁל נֶבֶל  
רְצִיטָה לְרֵאוֹת אֶת זְרִיחַת הַחֲמָה, לְשָׁמֵעַ אֶת צִיּוֹץ הַצִּפְּרִים  
נִפְלֵת בְּמַצוּלוֹת אֲכַזְבָּה כְּמוֹ שִׁיחַ בַּר אֲשֶׁר לֹא חָלַף בּוֹ חֲרִישׁ  
גַּם הַכּוֹכָבִים כָּבוּ לָךְ  
הַצְּלִילִים שֶׁתְּקוּ, כָּל הַדְּרָכִים נִסְגְּרוּ.  
הַקִּירוֹת דָּמְמוּ, הַשִּׁקֵּט הָיָה מַחְרִישׁ, רַק הַנֶּבֶל בָּכָה  
בְּדֶרֶךְ הָאֲחֵרוֹנָה הַנִּחְתִּי לָךְ צְלִילִים שֶׁל גְּעוּגוּעִים עֲטוּפִים בְּזִכְרוֹנוֹת.

מתוך גיליון 23  
בנושא צלילים ומנגינות



# כתפן

## רבקה אלמן

מתוך גיליון 26  
בנושא גבולות

כְּתַפֵּן נְגִלִית מְגִזֵּעַ עֵץ הַתּוֹת  
בְּמִקּוֹם שְׁעֵלוֹת הָעֵץ הַסְּמִיכָה  
נְסוּטָה מְעֵט.

קִיץ סְבִיב בְּיַתֵּךְ  
הָעֲשָׂבִים הַדְּקִים  
נָעִים בְּרוּחַ,  
בְּקִפְלֵי אֲדָמָתְךָ  
חֲבוּי יְגוֹנֵי.

מְדוּעַ לֹא נִשְׂאתִי אֵלֶיךָ  
בְּמִרְכָּבָה הַנְּמָה הַתְּכַלְכֶּלֶת  
בְּקִיץ הַהוּא  
שְׁפָנֵי הָאֲדָמָה עָטוּ תוֹגָה?  
מְדוּעַ לֹא הִשְׁקִיתִי שְׁפֵתֶיךָ  
בְּמִשְׁקָה מְרִפָּא רְקוּחַ  
מְצוּרָה שִׁירֵי שְׂנֵמָה לְבָשִׁירָךְ,  
שְׁעָה שְׁפַעְמֵי מוֹתֶךָ הַקָּרֵב  
רְעָדוּ בְּקִרְקַעִיתִי,  
בְּהַקִּיצֵי מְדֵי לַיְלָה לְחִזּוֹת  
בְּפְרִיחָתוֹ הַצְּחוּכָה שֶׁל פָּרַח קִקְטוּס לֵילִי.



# עולמות

## ורדה אליעזר



מתוך גיליון 29  
בנושא חוק וצדק

דִּבּ המְעֵרוֹת יִשֵּׁן אֶת שְׁנַת הַחֹרֶף.  
דִּבּ המְעֵרוֹת שֶׁבַע מְמַלְחָמוֹת,  
מִנְסִיּוֹנוֹת לְהַשִּׁיג אִיזְשָׁהוּ טָרֶף  
אֲשֶׁר יִפִּיג אֶת תְּחוּשַׁת הַרְעָב מִקְרָבוֹ.

דִּבּ המְעֵרוֹת יִשֵּׁן אֶת שְׁנַת הַחֹרֶף  
לְקִרְאָת אָבִיב חֲדָשׁ, וְבוֹ יִנְסָה לְמַמַּשׁ  
חֲלוּמוֹת שֶׁנִּצְבְּרוּ בְּחֲדָשֵׁי תְרַדְמָה  
בְּתוֹכָכִי מְעֵרָה.

וּבִין הָאֲנָשִׁים הַמְהַלְכִים עַל בְּטוֹן אֶפֶר  
יֵשׁ שֶׁל אֵל עוֹצְמִים עֵינַיִם.  
בְּכָל עוֹנוֹת הַשָּׁנָה  
תָּרִים אַחַר טָרֶף קַל לְהַשְׁגָּה.

דִּבּ המְעֵרוֹת יִשֵּׁן אֶת שְׁנַת הַחֹרֶף,  
וְהַחִי בְּעוֹלָם הָאֲבָנִים,  
בְּעוֹלָם הַמְרַצְפוֹת הַמְסַתֶּתוֹת בְּאָדָם,  
מְצוּי בְּכֹאוֹס שֶׁל כָּלְלִים

מִמְשִׁיף וְרוֹדֵף,  
מִמְשִׁיף וְטוֹרֵף,  
וּמְכַחֵד אֶת עֲצָמוֹ  
בְּעֲצָמוֹ.





אנחנו קוראים לכם להשתתף גם בגיליון הבא...  
גיליון 31 של מוטיב יראה אור בעוד כחודש ונושאו: **עידן ילד** –  
גיליון שכולו בנושא ילדים: שירי ילדים, סיפורים לילדים, הילד שבי ועוד.

### שימו לב:

החל בגיליון 31 של מוטיב יוקדשו שני העמודים האחרונים של הגיליון לפרסום בנושא שירה וספרות. אם ברצונכם לפרסם את הספר שלכם, סדנת כתיבה, מפגשים וכל דבר אחר הנוגע לכתיבה, לשירה ולספרות אנא צרו עמנו קשר.

\* הפרסום בתשלום של 20 ₪ (לא כולל מע"מ) למודעה.

\* מספר המודעות בכל גיליון מוגבל. כל הקודם זוכה.



מייסד: אלירן דיין  
עורך אחראי: יאיר בן־חור  
עורך: רובי גורדון  
גרפיקה: אלירן דיין

